

**Силабус курсу
Декоративно-прикладне мистецтво**

Освітній ступінь – бакалавр
Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Образотворче мистецтво)»
Кількість кредитів – 12

Рік підготовки, семестр – 1, 2, 3 рік, I- VI семестр

Компонент освітньої програми: обов'язковий

Дні занять: Ом-24 четвер 11.10-12.30, ауд. Гурт. №1,
Консультації: понеділок 14.20, ауд. 315

Мова викладання: українська

Керівник курсу

Рублевська Наталія Володимирівна

Контактна інформація

rublevnnv@elr.tnpu.edu.ua; 0352-43-61-54

Опис дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» є види декоративно-прикладного мистецтва, історія розвитку ДПМ, основні закономірності побудови, техніки виготовлення творів ДПМ. Цей курс органічно пов'язаний із спеціальними дисциплінами навчального плану: композицією, рисунком, живописом, історією мистецтва. Знання, вміння і навички отримані студентами при вивченні спеціальних дисциплін образотворчого циклу закріплюються в завданнях і знаходять творче застосування при виконанні навчальних робіт.

Метою курсу є ознайомлення студентів із загальними ознаками, теорією декоративно-прикладного і народного мистецтва, їх історією і сучасним станом, тенденціями розвитку, художніми особливостями й стильовими напрямками, основними традиціями. Прищеплення студентам навичок творчої роботи, навчання спостерігати життя, визначення у ньому суттєвого, типового, гідного для відображення у мистецтві; виховання вміння послідовно працювати над твором від ескізу до його завершення; вчити виражати ідейний задум твору зображувальними засобами.

Основним завданням курсу «Декоративно-прикладне мистецтво» є: Розвинути розуміння художньо-виражальних особливостей мови декоративно – прикладного мистецтва; навчити використовувати лінію, ритм, силует, колір, пропорції, форму, композицію як засоби художньої виразності у створенні образу декоративної речі; оволодіти процесом стилізації природних форм у декоративні; пояснити взаємозв'язок форми декорованого виробу та орнаменту; ознайомити з різними видами декоративного розпису; розвинути навички роботи учнів з різними матеріалами і в різних техніках; враховувати взаємозв'язок форми об'єкта з його функціональним призначенням, матеріалом, прикрасою в процесі естетичного аналізу предметів декоративно-прикладного мистецтва; створювати предмети декоративно-прикладного мистецтва.

Зміст дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері середньої освіти (Образотворче мистецтво), норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

	Тема	Результатив навчання
1	Тема 1. Особливості та композиційні закономірності декоративно-прикладного мистецтва.	Знати види, композиційні закономірності декоративно-прикладного мистецтва, історичні аспекти розвитку народного мистецтва.
2	Тема 2. Витинанка як вид декоративно-прикладного мистецтва. Декоративні вироби з паперу.	Знати характерні ознаки витинанки, види і техніки, особливості виготовлення витинанок, орігамі, кусудам, технологія скрапбукінгу та кардмейкінгу.
3	Тема 3. Бісероплетіння.	Знати історичний аспект бісероплетіння, техніки плетіння, особливості виготовлення виробів з бісеру.

4	Тема 4. Писанка як один із найвизначніших видів народного мистецтва.	Знати регіональні особливості писанкарства, техніки виготовлення традиційних та декоративних писанок та великодніх композицій.
5	Тема 5. Художня обробка природніх волокон (вовни).	Знати: особливості валяння, види вовни, техніки вовняного живопису, мокрого та сухого валяння.
6	Тема 6. Художня обробка та синтез декоративної тканини.	Знати: особливості роботи з фетром та різними матеріалами, техніки клаптикового шиття.
7	Тема 7. Орнамент в декоративно-прикладному мистецтві.	Знати: особливості та види орнаменту, закономірності їх побудови, принципи побудови творів декоративно-прикладного мистецтва; вміти: будувати орнаментальні композиції та виконувати декоративні розписи.
8	Тема 8. Художнє скло та кераміка. Іграшка.	Знати види полімерної глини та основи роботи з нею, особливості художнього розпису по склу та кераміці, особливості іграшок, принципи виготовлення.
9	Тема 9. Художня обробка природніх матеріалів.	Знати основи художньої обробки природніх матеріалів, види та техніки роботи з соломою та шкірою.
10	Тема 10. Традиційна вишивка. Мереживо.	Знати види вишивки та мережива, принципи їх виконання.
11	Тема 11. Вишивка стрічками. Мистецтво вишивки.	Знати особливості та техніки виконання вишивки стрічками, фріволіте, анкарс та сутажної вишивки, ляльки-мотанки.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 1.	Здатність усвідомлювати власну причетність до традицій і цінностей національної культури, зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку мистецтва, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство.
ЗК 6.	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел; до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.
ЗК 7.	Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.
ЗК 8.	Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
СК 4.	Здатність до особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва.
СК 10.	Здатність володіти професійними навичками та прийомами художньої діяльності в процесі створення виробів декоративного і прикладного мистецтва.
СК 11.	Здатність застосовувати засоби та закони композиції та кольорознавства в практичній художній діяльності.
ПРН 1.	Знання і розуміння особливостей предметної галузі та сфери професійної діяльності, уміння застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
ПРН 2.	Знання та володіння критеріями оцінки якості виконуваних робіт.
ПРН 14.	Знання видів і технік декоративно-прикладного мистецтва.
ПРН 20.	Володіння професійними навичками та прийомами художньої діяльності в процесі створення виробів декоративного і прикладного мистецтва.

Літературні джерела

1. Адамчик М.В. Дизайн и основы композиции в дизайнерском творчестве и фотографии. Минск: Харвест, 2010. 192 с.
2. Боднар О.Я. Золотий переріз і неевклідова геометрія в науці та мистецтві: Монографія. Львів: НВФ «Українські технології», 2005. 198 с.
3. Власова, Валерія. Вивчення основ композиції на уроках образотворчого мистецтва в школі. *Мистецтво та освіта*. 2012. № 2. С. 42-45.
4. Ідак Ю. В., Клименюк Т. М., О. Й. Лясковський. Основи об'ємно-просторової композиції. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 212 с.
5. Іванов С. Основи композиції видання. Львів: Світ, 2013. 232 с.
6. Івченко, Володимир. Сюжетна композиція. *Мистецтво та освіта*. 2011. № 1. С. 38-40.
7. Кайдановська О.О. Методичні рекомендації до курсу „Основи композиції”. Творчі практичні завдання. Полтава, 2002. 56 с.
8. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти: Навч. посіб. К.: Вища шк., 2002. 190 с.
9. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 300 с.
10. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навчально-методичний посібник. Харків: ХДАДМ, 2003. 256 с.
11. Кройтор, Тетяна. Методи інтерактивного навчання на заняттях з композиції. *Мистецтво та освіта*. 2013. № 4. С. 17-19.
12. Лотошинська Н. Д., Івахів О. В. Теорія кольору та кольороутворення. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 204 с.
13. Гурська А. Мова та графіка українського орнаменту: Навч. посібник. К.: Альтернатива, 2003. 136 с.
14. Мигаль С. П., Дида І. А., Казанцева Т. Є. Біоніка в дизайні просторово-предметного середовища. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. 228 с.
15. Михайленко В.Є., Яковлєв М.І. Основи композиції: Навчальний посібник. К.: Каравела, 2017. 304 с.
16. Ніколайчук, Н. Композиція в системі підготовки юних художників. *Мистецтво та освіта*. 2006. № 2. С. 41-44
17. Обідняк М. М., Білінська О. Б. Архітектурна композиція. Курс практичних занять та завдань. Навчальний посібник / за заг. ред. С. М. Лінди. Друге видання, доповнене. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 152 с.
18. Перепелиця, Олена. Практичні завдання з композиції. *Мистецтво та освіта*. 2017. № 4. С. 22-27.
19. Пічкур, М. Композиційна схема та її види. *Мистецтво та освіта*. 2005. № 3. С. 13-18.
20. Плазовська, Любов. Теорія і практика композиції площинного характеру в коментарях художників-педагогів. *Мистецтво та освіта*. 2013. № 4. С. 20-27.
21. Посібник. Основи формальної композиції: для студентів напряму 6.020205 «Образотворче мистецтво» / Укладач О.А. Половна-Васильєва. Дніпропетровськ, Роял-Принт, 2015. 34 с.
22. Резніченко М.І., Твердохлібова Я.М. Художня графіка. Книга 1. Тернопіль: Навчальна книга—Богдан, 2011. 272 с.
23. Сенько Д. Основи композиції і цветоведення. Минск: Беларусь, 2010. 192 с.
24. Хмельовський О.М. Теорія образотворення: Кн. 5. Композиція. Луцьк, Волинська мистецька агенція «Терен», 2005. 408 с.
25. Шлеєнкова, Тетяна. Реалізація змістової лінії "колір" на уроках образотворчого мистецтва. *Мистецтво та освіта*. 2017. № 3. С. 34-43.
26. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник. Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. 110 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та поточних тестів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, виконанні практичних робіт, у самостійній роботі та бали під сумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Перед студентами постає система вимог та правил поведінки на заняттях, до їх відома доводяться рекомендації щодо виконання контрольних робіт та інших завдань. Все це гарантує високу ефективність освітнього процесу і є обов'язковим для студентів. Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Декоративно-прикладне мистецтво», є сумою балів за виконання практичних завдань та самостійну роботу плюс бали, отримані під час іспиту. Студент повинен підготувати під час практичних занять низку матеріалів. Вивчення матеріалу передбачає підготовку такого відеоконтенту: відео презентація до практичних занять; виконання практичних робіт, поточне та підсумкове тестування, реферат (для тих, хто був відсутній на практичних заняттях).

Система контролю включає поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль знань студентів з дисципліни здійснюється під час лабораторно-практичних занять: опитування або тестування знань студентів з теоретичного матеріалу, письмовий контроль, перегляди практичних робіт. При оцінці індивідуальних завдань та самостійної роботи студентів враховуються повнота та якість виконаних робіт.

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів під час написання поточних проміжних контрольних робіт виставляється за правильні відповіді на всі питання роботи.

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів під час виконання поточних практичних робіт виставляється за правильно виконані роботи, при виконанні практичних, творчих вправ та завдань за знання та вміння творчо та композиційно правильно підходити до реалізації задумів.

Максимальна кількість балів при оцінюванні написання рефератів та презентацій за заданими темами виставляється за такими критеріями: за повноту та використання сучасних концепцій і джерел інформації (крім лекційного конспекту має бути ще не менше трьох джерел інформації); за оформлення роботи згідно з вимогами і наявність посилань на джерела інформації; за наявність змістовних висновків; за глибокі знання навчального матеріалу, помістяться в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах.

Оцінювання

Модуль 1 залік						
Поточне тестування та самостійна робота				ІНД3	Підсумк. контр.	Сума
Змістовий модуль№1		Змістовий модуль№2				
Т 1-3		Т4-5		10	30	100
30		30				
Модуль 2 (екзамен) 2-3 сем						
Поточне тестування та самостійна робота				ІНД3	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5	Змістовий модуль 6	10	20	100
Т 6-7	Т 8-9	Т 10-11	Т 12-13			
20	15	20	15			
Модуль 3 (залік) 4 семестр						
Поточне тестування та самостійна робота				ІНД3	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 7		Змістовий модуль 8		10	20	100
Т 14-15		Т 16-17				
35		35				

Модуль 4 (екзамен) 5 семестр				
Поточне тестування та самостійна робота		ІНДЗ	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 9	Змістовий модуль 10	10	20	100
Т 18-19	Т 20-21			
35	35			
Модуль 5 (екзамен) 6 семестр				
Поточне тестування та самостійна робота		ІНДЗ	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 11		20	40	100
Т 22-24				
40				

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

1. Навчальний контент
2. Тематика та зміст практичних та лабораторних робіт
3. Електронне навчання в системі MODLE